

I. 10-1.230

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 189022.

D I E N S T G E H E I M

W E E K O V E R Z I C H T

No. 24-25/1953.

Verzonden aan:

Verzonden op: 2 Juli 1953

Zie verzendlijst 113722.

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	Bijzonderheden
Rotterdam	7/6	600/--	---	J.L.Berben	Filmavond Waarheidszomerfeest
's-Gravenhage	13/6	346/346	rustig	J.W.v.d.Wege	Feestelijke bijeenkomst
Beerta	13/6	27/--	--	W.Nap	Filmavond

COLLECTIEF OVERZICHT

De films, die werden vertoond waren: "Het lied van de jeugd", "De Regenboog", "Boodschappers van de Vrede", "Zon over China" en een niet met name genoemde Poolse rolprent. Aangenomen moties betroffen de E.D.G. en het vonnis van de Rosenbergs. De gitarist A. Bronkhorst verleende medewerking op de avond in Den Haag.

Propaganda

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz.2.

PROPAGANDA VOOR HET WAARHEIDSZOMERFEEST.

De bijeenkomst te Rotterdam was georganiseerd door het dagblad "De Waarheid" en stond in het teken van de propaganda voor het komende Waarheid-zomerfeest. Spreker constateerde aan de hand van de verkiezingsuitslagen, dat de partij daar, waar het aantal abonnementen op de Waarheid toenam, succes boekte. Hij kondigde een tuinfeest aan à raison van f.0.50 p.p. In de pauze was er gelegenheid zich op te geven als deelnemer aan het Waarheid-zomerfeest. Het district Rotterdam was van plan op 30 Augustus a.s. een 50-tal autobussen te laten rijden om ca. 1600 deelnemers naar Amsterdam te vervoeren. De kosten waren f.4.-- voor volwassenen en f.2.50 voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Er werd gecollecteerd voor het werklozencomité en gecolporteed met de beeltenis van de Rosenbergs.

Op de feestelijke bijeenkomst, welke zijdelings met het Waarheid-zomerfeest in verband stond en de filmavond te Beerta werd het accent gelegd op de vredeswil. Nap uitte zijn bezorgdheid t.a.v. de E.D.G.. De mogelijkheid was volgens hem niet uitgesloten, dat Duitse soldaten ingekwartierd zouden worden in gezinnen, die tijdens de bezetting leed van de Duitsers hebben ondervonden. Hij ging vervolgens op de bekende wijze in tegen het doodvonnis van de Rosenbergs. T.a.v. beide onderwerpen werd een motie opgesteld, respectievelijk gericht aan de Regering en de Amerikaanse Ambassade.

/te Den Haag

/op

G R O E P 2 - NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Rotterdam	31/5	195/---	---	A. Bokhoven- Don H. de Vos- Krul	Voorbereidings- verg. 3e. We- reldvrouwen- congres met filmvert. "Mid- zomernachts- droom"
-----------	------	---------	-----	---	--

A. BOKHOVEN-DON deelde mede, dat Nederland f.5000.-- moest bijdragen voor het 3e Wereldvrouwencongres (5-12 Juni te Kopenhagen). Volgens haar zou de Nederlandse delegatie bestaan uit 10 leden, w.o. een jonge fabrieksarbeidster uit Rotterdam. Zij wilde de naam van betrokkene evenwel niet noemen, "omdat we moeten leven in een zgn. vrij land".

H. de VOS-KRUL bracht vervolgens verslag uit van haar reis
naar

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 3.

naar Moskou t.g.v. de 1 Mei-viering.

De vergadering ging accoord met het voorstel een protest-schrijven te zenden aan de Amerikaanse Ambassade in Nederland i.v.m. de terechtstelling van de Rosenbergs.

Tijdens de pauze werd voor het Wereldvrouwencongres gecol-lociteerd.

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Amsterdam 9/6	250/250	enth.	A. Gelok-Walvius	Receptie
			G. Wagenaar	t.g.v. ver-
			A.N.v.d. Broek	jaardag van
			J.F. Wolff	Piet van
				Staveren.

De receptie werd geopend door het hoofdbestuurslid van de N.V.B., A. GELOK-WALVIUS, die speciaal de familieleden van Piet van Staveren welkom heette en beweerde, dat een jurist - na onderzoek van de gronden voor de veroordeling van deze deserteur - de overtuiging had gekregen, dat "er voldoende motieven zijn" hem spoedig vrij te krijgen.

Vervolgens werd het woord verleend aan Gerben WAGENAAR, die de familieleden van Piet van Staveren namens het partijbestuur van de C.P.N. feliciteerde.

Hij noemde van Staveren het voorbeeld van een goed vredesstrijder; voorts vond spreker de straf onrechtvaardig. Dit motiveerde hij aldus:

"Als in de afgelopen oorlogsjaren een Duitser naar ons was overgelopen, was er toch ook niemand in Nederland, die het in zijn hoofd haalde deze Duitser van desertie te beschuldigen". Na een korte muzikale onderbreking bracht de landelijke voorzitter van de E.V.C.-Metaal, A.N.v.d.BROEK, de gelukwensen van deze organisatie over en overhandigde namens de SOBSI, de Indonesische Communistische Vakbeweging, enige geschenken.

De voorzitter van het A.N.J.V., Joop WOLFF, was de laatste in de rij van sprekers. Hij getuigde van het medeleven met Piet van Staveren bij de Ind. Arbeiders, zoals hij dat zelf bij zijn jongste bezoek aan Indonesie had ervaren.

Sprekers en belangstellenden overhandigden namens hun organisaties of verenigingen geschenken aan de vader van Piet van Staveren.

Namens de vergadering werd een telegram gezonden aan de

Minister

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 4.

Minister van Justitie, waarin aangedrongen werd op spoedige invrijheidstelling van de deserteur, alsmede een felicitatie-telegram aan hemzelf.

Ter dekking van de onkosten van het Amnestie-comité werd een openschaal-collecte gehouden.

Op een tweetal spandoeken stond resp. "Piet van Staveren moet vrij" en "hand in hand voor een vrij Indonesie en een vrij Nederland".

VERENIGING "VERENIGD VERZET 1940-1945"

Rotterdam 2/6 28/400 rustig J. Grandia-Smits
J. Hoogcarspel

Grandia-Smits betoogde, dat de kleine groep personen, die het aandurfde tijdens de oorlog verzet te plegen tegen een overweldigende overmacht, uitgegroeid is tot een grote verzetsorganisatie. Deze organisatie had een veelomvattende taak. Vergeleken met andere landen, zoals België, Frankrijk, Noorwegen en Polen waren de pensioenen van de nabestaanden der gevallen verzetsstrijders in Nederland mensonterend te noemen.

De leden werden opgewekt te blijven strijden voor de belangen van de vereniging en tegen het fascisme, dat weer de kop op stak.

HOOGWARSPEL schetste Amerika als een land, dat door een systeem van uitbuiting meer produceert dan het zelf nodig heeft.

Toen in 1945 de vrede werd gesloten zonden de Amerikaanse wapenfabrikanten op middelen om hun winstgevend bedrijf voort te zetten. Door middel van het Marshall-plan verplichtten zij andere landen oorlogstuig af te nemen en zich te bewapenen tegen een vijand, die er niet was. Derhalve werd besloten de Sovjet Unie tot algemene vijand te proclameren. Eigenlijk, aldus Hoogcarspel is dat ook zo. Het communistische Rusland is de natuurlijke vijand van het kapitalistische uitbuitingsstelsel van Amerika. Spreker trachtte hierop met verschillende voorbeelden aan te tonen, dat Amerika op oorlog aanstuurt. Sprekend over de ratificatie van het E.D.G.-verdrag merkte hij op, dat dit verdrag de grondwet op twintig punten zal schenden. Hij noemde het onjuist te spreken van een "Europese Defensie Gemeenschap", want het grootste deel van Europa (Rusland en de satellieten) was hiervan uitgesloten.

Vredesbeweging

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 5.

VREDESBEWEGING.

Rotterdam 2/6 15/31 rustig W.G.Klinkenberg Lezing over
de Europese
Defensie Ge-
meenschap

De avond was belegd door de Rotterdamse Actie groep "Dat Nooit Weer".

Spreeker meende, dat door verschillende oorzaken een merk-
bare ontspanning in de internationale toestand is ingetreden en
dat alle krachten moesten worden ingespannen om deze ontspanning
te bestendigen en te vergroten. Als één der grootste bedreigingen
van de vrede noemde hij het E.D.G.-verdrag dat geen defensief doch
een offensief karakter zou hebben. In dit verband somde hij een
groot aantal wapens op, die in het verdrag zouden worden genoemd,
w.c. atoom-, bacteriologische en biologische wapenen. West-Duits-
land, aldus spreker, zal 12 divisies voor de E.D.G. leveren. Wan-
neer we bedenken, dat Nederland en België samen 1 divisie moeten
afstaan, kan iedereen begrijpen dat de zeggenschap van Duitsland
in de E.D.G.; zeer groot zal zijn. Het is dan ook onbegrijpelijk,
dat in P.v.d.A.-kringen zo'n grote animo voor de E.D.G. aanwezig
is, temeer waar nagenoeg alle socialistische partijen in Europa
zich overtuigde tegenstanders van het verdrag hebben getoond.

De aanwezigen werden opgewekt alle krachten in te spannen
om de ratificatie van het verdrag door de Nederlandse regering te
voorkomen.

NEDERLAND-U.S.S.R.

Koog a.d.Zaan 11/6 130/80

Korlaar A.A. Verslagverg.
J.v.Seggelen met filmvoor-
stelling

Beide sprekers hadden deel uitgemaakt van de Nederlandse de-
legatie die in Mei j.l. een bezoek aan de Sovjet Unie bracht.

Korlaar betoogde, dat hij zich reeds binnen enige uren een
oordeel had kunnen vormen over de toestand in de Sovjet Unie. Het

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 6.

was hem onmiddellijk opgevallen, dat de mensen vrolijk en goedgekleed waren. Spreker demonstreerde het verschil in levensstandaard in Rusland en Nederland door te vertellen, dat 1 kilo vlees in de Sovjet Unie 3 roebel kost, terwijl de minste arbeider 600 roebel per maand verdient. Vervolgens wees hij er op, dat de mensen in Rusland veel meer kunnen sparen dan hier. Iedereen was volgens hem in het bezit van een radio en televisie-toestel.

Spreker weidde uit over de bijzonder hoge arbeidsprestaties der Russische arbeiders en over de uitstekende sociale en medische verzorging ("Als je hart iets sneller klopt, word je al opgenomen")

Van SEGGELEN preee de snelle wederopbouw na de oorlog en gaf enige bijzonderheden over het Volga-Don kanaal. Vervolgens stond hij stil bij de in het volk levende Russische cultuur. Nadat gelegenheid was gegeven tot het stellen van vragen, werd de film "Sovjet-Armonie" vertoond.

DIVERSEN.

IJmuiden	12/6	100/120	rustig	M.D. Proper	Protestmeetings tegen de ter doodveroordeeling van het echtpaar Rosenberg.
Amsterdam	15/6	1200/1200	rustig	Prof. M. G. J. Minnaert W. F. Schaeffer E. Teeboom-van West.	

De IJmuiden belichtte PROPER de zaak Rosenberg vanuit Juridisch standpunt. Hij wees er op, dat het ten laste gelegde geschied zou zijn in de jaren 1940-1945, een tijd dus, dat Amerika en Rusland bondgenoten waren. Het bewijsmateriaal, waarop de Rosenbergs veroordeeld waren, was afkomstig van een familielid, David Greenglass. De rechter had echter niet de nodige reserve t.a.v. dit bewijsmateriaal in acht genomen. Spreker meende, dat hier sprake was van een gerechtelijke dwaling. De betrokken personen wilden geen ongelijk bekennen. Zij mochten een voorbeeld nemen aan Rusland waar een aantal artsen, beschuldigd van moord, werd gearresteerd doch later met volledig eerherstel werd vrijgelaten. Door één der

aanwezigen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 7.

aanwezigen werd de vraag gesteld, waarom er gratie voor de Rosenbergs was gevraagd. Een gratieverzoek impliceerde immers erkenning van schuld. Proper antwoordde, dat de leuze "Gratie voor de Rosenbergs" zo was gesteld, omdat er ook mensen waren die de Rosenbergs schuldig achtten doch de straf niet in verhouding tot het gepleegde misdrijf vonden. Deze categorie werd nu ook in de gelegenheid gesteld adhesie te betuigen met de gevoerde actie. De bijeenkomst werd besloten met de vertoning van de film "Ik beschuldig".

Te Amsterdam waren in de zaal portretten van het echtpaar Rosenberg aangebracht.

SCHAETER verklaarde overtuigd te zijn van de onschuld van de Rosenbergs temeer omdat zij reeds drie jaren wachten op de voltrekking van hun doodvonnis. Hij wekte de aanwezigen, naar zijn mening allen communisten of tenminste geestverwanten, op, hun activiteit voor de redding van het echtpaar tot het uiterste op te voeren.

Prof. Minnaert bracht de processen tegen Dreyfuss en Saeco en Vanzetti in herinnering. Hij vergeleek deze personen met de Rosenbergs, die eveneens onschuldig waren veroordeeld. Spreker toonde zich een tegenstander van de doodstraf. De beschuldiging van atoomspionage was uit wetenschappelijk oogpunt onhoudbaar, omdat er geen atoomgeheim bestond. De atoomsplitsing was reeds lang bekend. De juiste middelen daartoe konden in ieder land met een daartoe ingericht laboratorium worden gevonden.

Teeboom-van West wees, in een inleiding tot de vertoende film "Het leven van Emile Zola", op het voorbeeld van de echtgenote van Dreyfuss, die er in slaagde Zola van de onschuld van haar man te overtuigen en hem zijn oude strijdbaarheid voor waarheid en gerechtigheid deed hervinden.

Voor gesteld werd uit de vergadering een delegatie te benoemen, die een bezoek zou brengen aan de Amerikaanse Ambassade in Den Haag. Een fonds zou worden gevormd voor de strijd voor een volkomen rehabilitatie der veroordeelden, ook indien het vonnis zou worden voltrokken. Op beide vergaderingen werd besloten bij president Eisenhower te protesteren tegen de voorgenomen executie.

G R O E P 4-B - ONAFHANKELIJK VERBOND VAN BEDRIJFSORGANISATIES.

Den Haag 13/5 150/--- rustig H. Maasland Openbare ver-
J. Koning gadering
ANBZ-OVB

KONING

D I E N S T G E H E I M

W.O. 24-25/1953, blz. 8.

KONING schetste in zijn rede allereerst de oorzaken die hadden geleid tot de oprichting van het O.V.B.. In felle bewoordingen hekeldde hij de E.V.O., die de belangen van de arbeiders ondergeschikt maakt aan politieke bijbedoelingen. In het O.V.B. aldus spreker- is voor politiek geen plaats. Het O.V.B. heeft alleen het oog gericht op het doel: de verheffing van de werker en verbetering van zijn maatschappelijke toestand .

P E R S O N A L I A

Borben (blz.1)
Johannes Leonardus. ✓

Bokhoven-Don (blz.2)
Adriana. ✓

Broek (blz.3)
Albert Nijsbert van den.

Bronkhorst (blz.1)
Albert (Ab). ✓

Selok-Walvius (blz.3)
Anna. ✓

Grandia-Smits (blz.4)
Joukje. ✓

Hoogearspel (blz.4)
Jan. ✓

Klinkenberg (blz.5)
Willem Gerard. ✓

Koning (blz.7)
Jacob. ✓

Horleer (blz.5)
Andries Arie. ✓

Wagland (blz.7)
Huibert. ✓

Minaert (blz.6)
Prof. Marcel Gilles Jozef. ✓